

Gedrags- en Ethische code van GYMFED ter bevordering van veiligheid, gezondheid en welbevinden

1. INLEIDING:

Alle clubs aangesloten bij de GYMFED volgen het beleidsdocument Veiligheid, Gezondheid en Welbevinden van de GYMFED voor trainers, coaches en clubs. Zij erkennen dat ze een verplichting hebben om zorg te dragen voor de integriteit van hun leden. Zij stellen zich tot doel een correcte ondersteuning en begeleiding aan alle leden te geven zodat vragen en problemen aangepakt worden. GYMFED onderstreept dat alle betrokkenen - en specifiek de trainer of coach - zich altijd moeten houden aan de principes van goed gedrag en zich op ethisch vlak onberispelijk dienen te gedragen en een voorbeeld dienen te zijn voor alle andere die betrokken zijn bij het clubleven.

Dit document is opgesteld op basis van de geldende wetgeving en de richtlijnen van het Internationaal Centrum voor Ethiek in de Sport (ICES).

Implementatie Gedrags- en Ethische code

De Gedrags- en Ethische code van GYMFED dient door alle clubleden en allen die betrokken zijn bij het clubleven te worden toegepast, waaronder de bestuursleden, de gymnasten, de trainers en coaches, de vrijwilligers en de ouders. Het clubbestuur dient strikt toe te zien op de naleving van de Gedrags- en Ethische code.

We raden aan de tekst van de Gedrags- en Ethische code te laten opnemen in het huishoudelijk reglement van de club.

De clubbesturen kunnen de Akkoordverklaring ter ondertekening voorleggen aan de niet-professionele trainers en vrijwilligers.

2. PREVENTIEF BELEID TER BEVORDERING VAN VEILIGHEID, GEZONDHEID EN WELBEVINDEN:

- 1) Getuigschrift van goed gedrag en zeden. In enkele van onze omringende landen en met name Nederland en het Verenigd Koninkrijk wordt van de trainers, coaches en vrijwilligers een Getuigschrift van Goed Gedrag en Zeden gevraagd. Hoewel dit nog niet opgelegd wordt door het BOIC, Sport Vlaanderen of de GYMFED, raden we de club wel aan om een getuigschrift te vragen. Dit getuigschrift is geen garantie dat de seksuele integriteit van iedereen 100% gewaarborgd wordt en blijft, maar kan wel de kans op ongewenst gedrag verkleinen. Het biedt meer zekerheid omtrent het verleden van de nieuwe trainer of vrijwilliger.
- 2) Aanspreekpunt Integriteit. GYMFED heeft sinds 2015 een Ethische Commissie met daarin een Aanspreekpunt Integriteit (API). Deze commissie komt regelmatig samen en bespreekt vragen van gymnasten, ouders, trainers, coaches of het clubbestuur. De Ethische Commissie raadt bovendien elke club aan om intern een API aan te stellen en daarnaast een tweede verantwoordelijke zodat men (a) bereikbaar wordt voor iedereen, en (b) samen in overleg problemen kan bespreken. De contactgegevens van de API moeten kenbaar gemaakt worden aan de leden. De API is op de hoogte van de mogelijkheden die er zijn om hulp te bieden, en heeft als taak om in geval van een klacht advies en bijstand te verlenen met betrekking tot het te volgen stappenplan of indien noodzakelijk de te volgen procedure. Het API adviseert en stimuleert de club om preventieve maatregelen te nemen. Het aanstellen van een API binnen de club toont aan dat u als club problemen serieus neemt. Men raadt aan dat de API een bekende, integere en onafhankelijke persoon is. U kan meer

Gedrags- en Ethische code

informatie over de Ethische Commissie vinden via de website van de GYMFED <https://www.gymfed.be/gezond-sporten/ethisch/ethische-commissie-gymfed>

- 3) Het Vlaggensysteem. ICES heeft in samenwerking met Sensoa, Child Focus, Sport Vlaanderen, VSF, VTS en ISB een instrument ontwikkelt voor clubbestuurders, atleten, trainers, coaches, en andere sportbegeleiders om bewust om te leren gaan met lichamelijk en seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport. Zes criteria bepalen hoe je lichamelijk en seksueel grensoverschrijdend gedrag correct kan inschatten. Op basis van de inschatting volgens de zes criteria kan een situatie beoordeeld worden met een groene, gele, rode of zwarte vlag. De kleur geeft aan hoe er gepast kan worden gereageerd. Het Vlaggensysteem biedt een houvast om op een begripvolle, maar tegelijk rationele en consequente wijze te overleggen en te reageren aan de hand van duidelijke criteria. De ethische commissie raadt elke club aan het vlaggensysteem toe te passen in de club. Meer informatie en bruikbare instrumenten zijn te vinden op de website van ICES via [http://www.ethicsandsport.com/sport met grenzen/instrumenten](http://www.ethicsandsport.com/sport_met_grenzen/instrumenten)
4. De Vertrouwenscentra Kindermishandeling (VK) bieden een communicatiekanaal aan “op maat” van jongeren. Via dit kanaal kunnen deze jongeren in contact komen met gespecialiseerde en hiervoor opgeleide medewerkers van het VK te Brussel die hen zullen beluisteren, informeren en ondersteunen. Het is aangewezen dat de club die kanaal kenbaar maakt aan de leden. Meer informatie en de toegang tot de chatbox is te vinden op www.nupraatikerover.be

3. GEDRAGSCODE VOOR GYMNASTEN

1. Praktisch

a. Kledij en Materiaal (zie ook algemene richtlijnen – gymnastiekkledij)

- Gymnasten worden verzocht om te trainen in gepaste gymnastiek- of sportkledij. Gymnasten moeten comfortabele kleding dragen om een vrije beweging mogelijk te maken, maar de kledij mag omwille van veiligheidsredenen niet te open, los of fladderend zijn.
- Het is niet toegestaan aan de Gymnasten om sieraden te dragen tijdens de trainingssessies of competitiemomenten (conform de FIG-normen: kleine knopjes als oorknopjes zijn toegestaan).
- De gymclub kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor verloren of gestolen voorwerpen. Het is raadzaam om kledingstukken en andere bezittingen te etiketteren met de naam van de gymnast erop.
- Het gebruik van GSM, Ipad en Iphone is niet toegestaan tijdens de trainingen en wedstrijden.

b. Begin en einde training

- De training begint stipt op de tijdstippen die aangeduid staan op de het uurrooster van de club.
- Gymnasten zijn verplicht om zich om te kleden in de kleedkamers die hiervoor voorzien zijn.
- Gymnasten mogen nooit trainen (inclusief de opwarming) bij afwezigheid van een trainer.
- Gymnasten dienen tijdig de trainer in te lichten indien zij niet tijdig aanwezig kunnen zijn bij het begin van de les/training.

2. Respect

a. Voor eigen gezondheid

- Gymnasten worden gevraagd om aandacht te besteden aan hun eigen persoonlijke hygiëne.

Gedrags- en Ethische code

- Gymnasten zijn verplicht om in gepaste kledij aan te komen op en te vertrekken van de sportschool/ gymclub.
- Gymnasten mogen niet trainen als ze niet fit zijn om dit te doen.
- Gymnasten die medicatie gebruiken (bijv. inhalator) worden verwacht de trainer en/of het clubbestuur hiervan in te lichten. Indien de gebruikte medicatie voorkomt op de dopinglijst moet de gymnast een attest van medische noodzaak bij zich hebben op elke training/wedstrijd.
- Gymnasten moeten een geldige verzekering 'Burgerlijke Aansprakelijkheid' bezitten. Dit gebeurt automatisch via lidmaatschap GYMFED.

b. Voor anderen

Gymnasten kunnen geschorst of indien nodig definitief uitgesloten worden, indien zij zich ongepast gedragen. Dit ongepast gedrag omvat onder andere pesten, beledigen, grof taalgebruik en stelen. Discriminatie van kinderen uit minderheidsgroepen wordt niet geaccepteerd.

4. GEDRAGSCODE VOOR COACHES / TRAINERS:

Professionele trainers en coaches dienen naast hun contract ook expliciet akkoord te gaan met de Gedrags- en Ethische code middels de Akkoordverklaring. Bij het aangaan van een nieuw contract dient er een bepaling te worden opgenomen dat de trainer en coach zich er tevens toe verbinden de Gedrags- en Ethische code GYMFED te respecteren en te doen respecteren.

1. Certificaten, diploma's, verzekeringen

Om te beantwoorden aan de normen van Ethisch Verantwoord Sporten zijn de volgende vereisten nodig:

- Voor professionals:
 - Aangezien het professionele coaches betreft is het ten zeerste aan te raden dat zij over de vereiste kwalificaties beschikken. Dit kan o.a. zijn master LO, bachelor LO, trainer B, trainer A)
 - Coaches en trainers moeten een geldige verzekering 'Burgerlijke Aansprakelijkheid' bezitten. Dit gebeurt automatisch via lidmaatschap GYMFED.
 - Coaches en trainers moeten beschikken over een Getuigschrift van goed gedrag en zeden.
- Voor trainers op niet professionele basis, vrijwilligers inbegrepen:
 - Elke hoofdtrainer van de club wordt geacht om een geldige en nationaal erkende kwalificatie te hebben (minimum instructeur B tegen 2020). Van alle anderen wordt verwacht dat zij een initiator diploma hebben en/of jaarlijks bijscholing volgen. Minderjarige trainers mogen slechts andere jongeren begeleiden onder toezicht van een volwassene trainer of persoon aangesteld door de club.
 - Trainers moeten een geldige verzekering 'Burgerlijke Aansprakelijkheid' bezitten. Dit gebeurt automatisch via lidmaatschap GYMFED.
 - Het is aangeraden dat trainers en vrijwilligers beschikken over een Getuigschrift van goed gedrag en zeden.

2. Verantwoordelijkheden

a. Leerklimaat scheppen

- Van coaches en trainers wordt verwacht dat zij met een 'ouderlijke zorg' handelen zodra een kind wordt achtergelaten bij de coaches en trainers. Met "Ouderlijke zorg" wordt bedoeld dat de coaches onder meer niet schreeuwen, niet belachelijk maken, en ontvankelijk zijn voor emotionele signalen.
- De 'ouderlijke zorg' rol van de coaches en trainers begint bij de start van de les/training gymnastiek tot en met het einde van de les/training, wanneer gymnasten terug worden overgelaten aan de zorg van hun ouder (s).
- Coaches en trainers moeten de gymnasten stimuleren en begeleiden om de verantwoordelijkheid voor hun eigen gedrag en prestaties te aanvaarden.
- Coaches en trainers moeten ervoor zorgen dat de activiteiten die zij kiezen en adviseren geschikt zijn voor de leeftijd, rijpheid, ervaring en bekwaamheid van elke individuele gymnast.
- Coaches en trainers dienen te vermijden dat zij een te hoge (verwachtings)druk leggen op de niet professionele gymnasten.
- Coaches en trainers dienen een gezonde mix tussen sporttechnische elementen en spelvormen te hanteren.

b. Veilige omgeving scheppen

- Coaches en trainers worden verwacht een 'veilige' trainingsomgeving voor alle gymnasten te bieden.
- Coaches en trainers moeten toestellen voor gebruik controleren. Indien ze vaststellen dat een toestel niet meer veilig is, moeten ze dat signaleren aan het clubbestuur en het gebruik van deze toestellen opschorten.
- Trainers en coaches worden verwacht om een EHBO kwalificatie te hebben zodat ze bij nood kunnen helpen.
- Coaches en trainers moeten het welzijn en de veiligheid van de gymnast boven de prestatie-ontwikkeling plaatsen.
- Coaches en trainers moeten zich ervan verzekeren dat de gymnasten fit zijn om te trainen en mogen een geblesseerde gymnast niet verder laten trainen na he oplopen van een blessure. Nadien moet het advies van de (sport)arts of kiné gevolgd worden voor eventuele aangepaste training.
- Coaches en trainers worden verwacht om zich bij te scholen rond gezondheid, veiligheid en welbevinden binnen de gymnastiek (o.a. sessies kaderweekend)

c. Orde en praktische regels handhaven

- Coaches en trainers moeten van bij het begin verduidelijken aan de gymnasten wat precies van hen verwacht wordt, en wat de gymnasten van hen mogen verwachten. Hiermee bedoelen we dat ze afspraken, routines en gedragscode met de gymnast bespreken.
- Coaches en trainers mogen nooit toestaan dat jonge gymnasten het trainingscomplex verlaten zonder een volwassene die voor hen verantwoordelijk is, tenzij met schriftelijke toestemming van de ouders.
- Coaches en trainers moeten zich aan de ouders van de nieuwe gymnasten voorstellen om ervoor te zorgen dat jonge gymnasten het trainingscomplex uitsluitend met een bekend gezicht verlaten.

3. Regels voor coach/trainer zelf

a. eigen voorkomen/gedrag

- Coaches en trainers moeten constant hoge normen van gedrag en voorkomen vertonen. Ze moeten bijzonder waakzaam zijn om in geen enkele situatie grensoverschrijdend gedrag te vertonen of niet de indruk wekken (perceptie).
- Coaches en trainers mogen geen sieraden tijdens een training of een competitiemoment dragen.
- Coaches en trainers dragen bij elke training aangepaste sportkledij.
- Coaches en trainers maken geen gebruik van GSM, Iphone, Ipad tijdens de trainingen en wedstrijden tenzij voor sporttechnische doeleinden of in geval van nood.

b. afstand tov. gymnasten

- Het wordt ten eerste afgeraden dat Coaches en trainers een gymnast een lift naar huis geven, tenzij een andere gymnast of volwassene aanwezig is of met expliciete toestemming van de ouders.
- Het wordt ten eerste afgeraden dat Coaches en trainers gymnasten trainen in een 1 op 1 situatie.

5. GEDRAGSCODE VOOR OUDERS:

1. Praktische verantwoordelijkheden

a. Kledij en materiaal

- Ouders dienen te verzekeren dat hun kind op de juiste wijze gekleed naar de les/ training gaat.
- Ouders worden vriendelijk verzocht om ervoor te zorgen dat kinderen geen kostbare voorwerpen meebrengen.

b. Begin en einde training

- Het is de verantwoordelijkheid van de ouders om voor hun kind te zorgen tot de les/training begint, en dan meteen na het einde van de les weer voor hen te zorgen.
- Nieuwe ouders moeten zich voorstellen aan de verantwoordelijke coach/trainer, omdat dit er voor zal zorgen dat gymnasten enkel de sportschool verlaten met iemand die de coach/trainer herkent.
- Omwille van gezondheids- en veiligheidsredenen mogen ouders , behoudens toelating van de coach/trainer, op geen enkel moment de trainingsvloer betreden .
- We raden aan dat ouders die kinderen opvangen tijdens de stage of logement aanbieden afspraken maken met de clubverantwoordelijken rond gezondheid en veiligheid.

c. Bij wedstrijden

- Ouders worden aangeraden om de competities van hun kinderen bij te wonen.
- Omwille van gezondheids- en veiligheidsredenen mogen ouders op geen enkel moment de wedstrijdvloer betreden.

d. Administratie

- Van de ouders wordt verwacht dat zij de lidgelden en bijkomende kosten tijdig betalen.
- Ouders moeten ervoor zorgen dat alle wijzigingen in contactgegevens meegedeeld worden aan het clubbestuur.

2. Respect

a. Naar hun kind toe:

- Ouders moeten ervoor zorgen dat hun kind fit is om deel te nemen aan gymnastiek. Ze stimuleren een gezonde en evenwichtige levensstijl bij hun kind.
- Ouders moeten sportiviteit ten alle tijden aanmoedigen, zoals bijv. regels volgen en respect hebben voor zichzelf, anderen en het materiaal. De plezierbeleving van het kind staat centraal en er is geen verplichting om aan wedstrijden deel te nemen.

b. Naar de coach en trainer toe:

- Ouders worden aangeraden om zich tot de verantwoordelijke coach/trainer te wenden als ze zich zorgen maken over een gegeven rond coaching of ontwikkeling.
- Ouders dienen de coaching over te laten aan de coach/trainer .

c. Naar juryleden toe

Ouders vallen een jurylid nooit in het openbaar aan en trekken de integriteit van de juryleden niet in twijfel.

Contactpersonen

Bijkomende vragen rond dit document of hulpvragen kunnen gericht worden aan de Ethische Commissie via api@gymfed.be, of schriftelijk aan de Ethische Commissie, Zuiderlaan 13, 900 Gent. U kan ook telefonisch contact nemen via 09/243.12.00.